

BUKÁČEK MALÝ (*Ixobrychus minutus*) HNÍZDIL NA BOHDANEČSKÉM RYBNÍCE

Little Bettern (*Ixobrychus minutus*) was nesting
on Bohdaneč pond

František Bárta, Jiří Rejl

V 60. letech byl bukáček malý (*Ixobrychus minutus*) ještě naším nejrozšířenějším volavkovitým ptákem (ČERNÝ 1972). Při mapování hnízdního rozšíření ptáků v letech 1973-1977 byl celkový hnízdní stav v Čechách a na Moravě odhadnut maximálně na 150 - 300 párů (ŠTASTNÝ et al. 1987). Při posledním sčítání v letech 1985-89 byla početnost odhadnuta na 50 - 90 párů (ŠTASTNÝ et BEJČEK 1993).

Na Pardubicku bukáček malý v roce 1971 již téměř chyběl. V dalších letech hnízdil výjimečně (ŠTANCL et ŠTANCLOVÁ 1983).

V současné době patří pozorování bukáčka v rámci České republiky mezi vzácné. Doklady o hnízdění jsou ještě vzácnější. Z regionu východních Čech pak chybí zcela.

V roce 1995 jsme na základě výjimky ministerstva životního prostředí začali věnovat zvýšenou pozornost ptactvu na Bohdanečském rybníce (národní přírodní rezervace, k.ú. Lázně Bohdaneč, okr. Pardubice, čtverec mezinárodního síťového mapování 5960, 230 m n.m.).

Při odchycích dne 5. července 1995 v podvečerních hodinách v linii vedoucí rákosovým porostem jsme asi 2 m od okraje volné vodní hladiny odchytili prvoročního samce bukáčka.

Po determinaci a následném okroužkování byla provedena foto a videodokumentace, poté byl odchycený bukáček vypuštěn do volného prostoru. Vzhledem k atypickému prostředí, jakým v danou chvíli byl luční porost, bukáček zaujmul strnulé postavení s nataženým krkem a vztyčeným zobákem. Tento postoj také popisuje HUDEC et al. (1994). V dalších projevech pak převládal postoj se skláněním zobáku až téměř k zemi. Při přiblížení člověka pak útočil zobákem (toto chování je zachyceno na videofilmu pořízeném manželí Trávníčkovými). Po pořízení další dokumentace, byl bukáček přenesen na místo odchytu, kde ihned zmizel v rákosovém porostu.

Odchycené nevzletné mládě bukáčka malého (*Ixobrychus minutus*) je

důkazem hnízdění tohoto druhu v NPR Bohdanečský rybník a rybník Matka.

Summary:

Little Bittern (*Ixobrychus minutus*) was nesting on Bohdaneč pond (District of Pardubice, East Bohemia) in 1995.

Literatura:

ČERNÝ W., 1972: in Hudec K. et Černý W. et al., 1972: Fauna ČSSR. Ptáci I. Academia, Praha.

HUDEC K. et al., 1994: Fauna ČR a SR. Ptáci I. Academia, Praha: 264-272.

MUSÍLEK J., 1946: Ptactvo Pardubicka. Pardubice: 124-125.

ŠTANCL L. et ŠTANCLOVÁ H., 1983: Ptactvo Pardubicka II. Bohdanečsko. KMVČ Pardubice: 13-14

ŠTASTNÝ K. et BEJČEK V., 1993: Početnost hnízdících populací ptáků v České republice. Sylvia 29: 72-81.

ŠTASTNÝ K. et RANDÍK A., et HUDEC K., 1987: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR 1973-1977. Academia, Praha: 58-59.

Adresy autorů:

RNDr. František Bárta
Družstevní 313
538 43 Třemošnice

Mgr. Jiří Rejl
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Boženy Němcové 2625
530 02 Pardubice